

**ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ КООПЕРАТИВНИЙ
ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ІНСТИТУТ**

МАТЕРІАЛИ

I Всеукраїнської науково-практичної конференції

**«ТРАНСФОРМАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ В ЕКОНОМІЦІ:
ВІД КОНКУРЕНЦІ ДО КООПЕРАЦІЇ»**

29000 м. Хмельницький, вул. Кам'янецька, 3
Хмельницький кооперативний
торгівельно-економічний інститут
Кафедра підприємництва, торгівлі,
логістики та готельно-ресторанної справи

м. Хмельницький
26 жовтня 2023 р.

**Міністерство освіти і науки України
ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти»
Всеукраїнська центральна спілка споживчих товариств
Хмельницька облспоживспілка
Хмельницький кооперативний торговельно-економічний інститут
Львівський торговельно-економічний університет
Полтавський університет економіки і торгівлі
Вінницький кооперативний інститут**

МАТЕРІАЛИ

І Всеукраїнської науково-практичної конференції

«ТРАНСФОРМАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ В ЕКОНОМІЦІ: ВІД КОНКУРЕНЦІЇ ДО КООПЕРАЦІЇ»

**м. Хмельницький
26 жовтня 2023 р.**

Рекомендовано до друку вченою радою Хмельницького кооперативного торговельно-економічного інституту (протокол № 3 від 8 грудня 2023 р.)

Рецензенти:

МЕЛЬНИК Ірина, д.е.н., проф., завідувач кафедри туризму та готельно-ресторанної справи Львівського торговельно-економічного університету.

МІЩУК Ігор, д.е.н., проф., проф. кафедри підприємництва, торгівлі та логістики Львівського торговельно-економічного університету.

ПЕЛИК Леся, д.т.н., проф., проф. кафедри товарознавства, митної справи та управління якістю Львівського торговельно-економічного університету.

Редакційна колегія: *ТЕЛЯЧИЙ Юрій* – голова, д.і.н., проф., президент Хмельницького кооперативного торговельно-економічного інституту, голова Хмельницької обласної організації Національної спілки краєзнавців України; *ЗАМАЗІЙ Оксана* – заступник голови, д.е.н., проф., проректор з наукової роботи Хмельницького кооперативного торговельно-економічного інституту; *МАТВЄЄВ Андрій* – к.і.н., доц., віце-президент Хмельницького кооперативного торговельно-економічного інституту; *ЛЯШУК Катерина* – к.е.н., директор Хмельницького кооперативного фахового коледжу Хмельницького кооперативного торговельно-економічного інституту; *ДЖЕРЕЛЕЙКО Світлана* – к.е.н., доц., декан факультету управління, підприємництва та права Хмельницького кооперативного торговельно-економічного інституту; *САПОТНИЦЬКА Наталія* – к.е.н., завідувач кафедри підприємництва, торгівлі, логістики та готельно-ресторанної справи Хмельницького кооперативного торговельно-економічного інституту; *ТЯГУНОВА Наталія* – к.е.н., проф., проф. кафедри підприємництва, торгівлі, логістики та готельно-ресторанної справи; *ПЕЛЕХ Юлія* – к.т.н., доц., доц. кафедри підприємництва, торгівлі, логістики та готельно-ресторанної справи; *ЦЕРКЛЕВИЧ Вікторія* – к.п.н., доц., доц. кафедри підприємництва, торгівлі, логістики та готельно-ресторанної справи; *АНТОШКОВА Наталія* – к.е.н., доц. кафедри підприємництва, торгівлі, логістики та готельно-ресторанної справи; *КУЧЕРУК Надія* – ст. викладач кафедри підприємництва, торгівлі, логістики та готельно-ресторанної справи; *БОНДАРЧУК Катерина* – викладач кафедри підприємництва, торгівлі, логістики та готельно-ресторанної справи.

T65 Трансформаційні процеси в економіці: від конкуренції до кооперації. *Матеріали I Всеукраїнської науково-практичної конференції*, м. Хмельницький, 26 жовтня 2023 р. / редкол.: Ю.В. Телячий (гол.) та ін. Хмельницький : ХКТЕІ, 2023. 391 с.

За достовірність викладеної інформації відповідальність несуть автори статей

Збірник містить матеріали I Всеукраїнської науково-практичної конференції «Трансформаційні процеси в економіці: від конкуренції до кооперації» з актуальних питань функціонування та розвитку сучасних економічних систем, інновації менеджменту, маркетингових технологій в сучасному бізнесі, фінансово-господарської діяльності та проблем оподаткування суб'єктів господарювання, розвитку підприємництва та торгівлі, інноваційних технологій у туристичному та готельно-ресторанному бізнесі, сучасного товарознавства, удосконалення правового забезпечення розвитку економіки та підприємництва, інновацій у бізнес-освіті та управлінні знаннями, розвитку кооперативного сектора економіки.

Для освітян, науково-педагогічних працівників, здобувачів освіти, підприємців, громадськості, усіх, хто цікавиться трансформаційними процесами в економіці.

Електронна версія збірника оприлюднюється на офіційній сторінці ХКТЕІ:
<http://www.xktei.km.ua/naukova-diyalnist/naukovi-vidannya/>

ІННОВАЦІЇ У БІЗНЕС-ОСВІТІ ТА УПРАВЛІННЯ ЗНАННЯМИ

Будяков Г. В.

ІТ-АУТСОРСИНГ: ІННОВАЦІЇ У БІЗНЕС-ОСВІТІ ТА УПРАВЛІННЯ ЗНАННЯМИ..... 371

Вишневська М. К., Шпортко Г. Ю.

ЗНАЧЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ЗНАНЬ І ТЕХНОЛОГІЙ В ПРОЦЕСІ ПІДГОТОВКИ
ФАХІВЦІВ У СФЕРІ МЕНЕДЖМЕНТУ..... 373

Дикань О. В., Афоніна Н. Л., Сребранець Н. Ф.

СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ ПЕРСОНАЛУ ПІДПРИЄМСТВ.. 375

Маркова С.В., Бесчасний М., Шайбан В., Стаков Ю.

ТРАНСФОРМАЦІЯ ОСВІТИ В УКРАЇНІ – ВИКЛИКИ СЬОГОДЕННЯ..... 377

Оганесян В. С., Шпіганевич А. Р.

ВПЛИВ БІЗНЕС ОСВІТИ НА ФОРМУВАННЯ ЕКОНОМІЧНИХ ЗНАНЬ..... 380

Сторожилова У. Л., Халльбек Д.

РОЗВИТОК ВІДКРИТОЇ НАУКИ, СТВОРЕННЯ НОВИХ SMART ЗНАНЬ ТА
ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В УКРАЇНІ..... 381

Хмара О. С.

ДІЯ. БІЗНЕС В ДІЇ..... 383

Шепеленко С. М.

АКТУАЛЬНІСТЬ ВПЛИВУ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ НА РОЗВИТОК ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО
ПОТЕНЦІАЛУ..... 385

Ягодзінський С. М., Тимошенко А. О., Козинець А. О.

ЦИФРОВА РЕВОЛЮЦІЯ В ОСВІТІ: ВІД КОМП'ЮТЕРИЗАЦІЇ ДО ІНФОРМАТИЗАЦІЇ
ТА НАЗАД 386

Макушок О.В.

ЗАСТОСУВАННЯ КВІЗ-МАРКЕТИНГУ В СУЧАСНОМУ БІЗНЕСІ..... 389

інноваційної моделі соціально-економічного розвитку. Про це свідчить розвиток багатьох країн Центральної та Східної Європи. Їх досвід переконливо підтверджує, що економічне зростання можливе тільки за умови переходу до економіки знань, в якій порівняльні переваги країн усе менше визначаються багатством природних ресурсів і все більше – технічними інноваціями і конкурентним застосуванням знань або їхнім поєднанням. Для України реалізація першочергових завдань стратегії «конкурентоспроможна особистість – конкурентоздатна освіта – конкурентоздатна економіка», а також відповідної економічної, освітньої й науковотехнічної політик є можливою за умови забезпечення високого рівня освітньо-професійного, в першу чергу економічного, рівня населення, модернізації організаційно-управлінської системи всіх видів економічної діяльності на інноваційних засадах [1, с.142].

Становлення національної інноваційної економіки потребує вирішення актуальної проблеми щодо формування готовності молоді та взагалі населення до адаптації к умовам соціально-економічного життя, що змінюється. Безперечно, один з напрямів вирішення зазначеної проблеми це розвиток у молоді підприємницьких здібностей, які забезпечуватимуть досягнення реальних успіхів у будь-якій області вибраної ними професійної діяльності [2].

Як висновок, слід відмітити, що бізнес-освіта має суттєвий вплив на формування економічних знань у сучасному світі. Вона грає важливу роль у підготовці студентів, професіоналів та підприємців, допомагаючи їм розуміти економічні процеси та приймати обґрунтовані рішення. Бізнес-освіта сприяє розвитку економічної грамотності та підвищенню успішності в сучасному бізнесі.

Список використаних джерел

1. Вагонова О. Г. , Горпинич О. В. , Шаповал В.А. Бізнес-освіта як чинник імплементації економіки знань. Розвиток економічної освіти. Economics Bulletin, №3.2017. URL: https://ev.nmu.org.ua/docs/2017/3/EV20173_142-154.pdf.

2. Філіпенко А. В. Готовність молоді до підприємницької діяльності як філософсько-педагогічна проблема / А. В. Філіпенко // Вісник НТУУ «КПІ». Філософія. Психологія. Педагогіка. – 2009. – Вип. 3. – С. 13–19.

УДК 001.18

Сторожилова У.Л.,

к.е.н., доцент, доцент кафедри

менеджменту, публічного управління та HR-технологій

Українського державного університету залізничного транспорту

Халльбек Д.

аспірант, Французька Вища школа

РОЗВИТОК ВІДКРИТОЇ НАУКИ, СТВОРЕННЯ НОВИХ SMART ЗНАНЬ ТА ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В УКРАЇНІ

Освіта це вдосконалення та набуття нових знань, цінностей та розвиток різних форм навчання. Це фундамент для розуміння того, що відбувається навколо людства [1, 2].

Місія освіти як джерела економічного зростання і невід’ємної складової національної культури та науки в Україні полягає:

- в створювальні інклюзивного, інноваційного Smart суспільства;
- в збагаченні інтелектуального, економічного, творчого, культурного потенціалу українського народу;

- в готуванні суспільства до майбутнього, в якому кожен громадянин має рівні можливості для розвитку свого таланту впродовж всього життя;
- в забезпечувальні ресурси до безперервного доступу до вільної відкритої науки;
- в формуванні згуртованої спільноти громадян, які будуть спроможні до активної творчої співучасті у стійкому розвитку України;
- в всебічному розвитку людини як особистості та найвищої цінності суспільства;
- в розвитку інтелектуальних, творчих і фізичних здібностей;
- в формуванні цінностей і необхідних для успішної самореалізації компетентностей;
- в вихованні відповідальних громадян, які здатні до свідомого суспільного вибору та в спрямуванні своєї діяльності на користь іншим людям і суспільству;
- в створенні умов для реалізації інтелектуального потенціалу громадян у сфері наукової і науково-технічної діяльності;
- в забезпеченні використання досягнень вітчизняної та світової науки і техніки для задоволення соціальних, економічних, культурних та інших потреб;
- в підвищенні освітнього рівня громадян задля забезпечення сталого розвитку України та її європейського вибору.

Відкрита Smart наука - це сучасний інноваційний підхід до розвитку всієї світової освіти та наукової системи, через систему загального здійснення наукових досліджень та поширення знань прозоро та спільно з застосуванням передових цифрових технологій та досягненням наукових відкриттів людства [3]. Це відкритий майданчик для обміну знаннями, досвідом, ідеями для формування свідомих громадян, шляхом узгодження політик країн світу у сфері відкритої Smart науки та форматів обміну даними.

Відкрита Smart наука розширює можливості для розвитку освіти та науки, виявляючи прогалини та проблеми попередніх досліджень, полегшує кожному громадянину залучення до науки та до проведення власних досліджень, відкриває доступ до Smart простору наукової інформації, до швидкого обміну знаннями та співпраці [4].

Обмінюючись інформацією та знаннями між науковцями відкрита наука допомагає подолати розрив у знаннях всього суспільства за допомогою технологій та інновацій, генерує нові ідеї в подоланні глобальних викликів.

Відкрита Smart наука стимулює суспільство до створення нових знань через акцент на справедливість та різноманітність заснованих на високих стандартах [5, 6].

Відкрита Smart наука:

- це принципово новий підхід до організації та розвитку наукового процесу;
- це нова філософія наукових досліджень;
- це забезпечення відкритого доступу до результатів світових досліджень;
- це роз'яснення і популяризація наукових знань та підвищення достовірності і надійності завдяки використанню сучасних цифрових гаджетів і технологій.

Важливістю відкритої Smart науки є ефективність, прозорість, інноваційність, доброчесність та глобальний вплив [7].

Список використаних джерел

1. Баліцька В., Машталер О. Смарт-спеціалізація європейська стратегія інноваційної конкурентоспроможності: досвід України 2021. № 2. С. 127-131.
2. Ігнатенко Р. В. Розвиток цифрового маркетингу у світі та в Україні. Бізнес Інформ. 2022. №1. С. 450-455.

3. Соболева Г., Іванова А. Інформаційна економіка. *Věda a perspektivy*. 2022. № 2 (9). URL: [https://doi.org/10.52058/2695-1584-2022-2\(9\)-87-99](https://doi.org/10.52058/2695-1584-2022-2(9)-87-99) (дата звернення: 29.10.2022).
4. Гриценко А. Інформаційно-цифровий етап розвитку соціально-економічних систем. *Економіка України*. 2022. № 1. С. 29-46.
5. Науменко Т. *Modern global society in the understanding of M. Castells*. Економіка и управление: проблемы, решения. 2021. № 2. С. 87-93.
6. Статистичний збірник «Наукова та інноваційна діяльність в Україні». URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/> (дата звернення: 25.10.2022).
7. Амоша О. Світовий досвід становлення металургійних смарт-виробництв: особливості, напрями, наслідки. *Економіка промисловості*. 2019. № 2 (86). С. 84- 106.
8. Макогон Ю. Стратегія інноваційного розвитку України в контексті інтеграції до Європейського Союзу. *Журнал європейської економіки*. 2018. Т. 7. №1. С.43-57.

УДК 374:354.1

Хмара О. С.,

викладач економічних дисциплін

ВСП «Автотранспортний фаховий коледж КНУ»

ДІЯ. БІЗНЕС В ДІЇ

Це масштабний національний проєкт із розвитку підприємництва та експорту, який був ініційований Міністерством цифрової трансформації України у лютому 2020 року. З травня 2021 року проєкт реалізується Міністерством цифрової трансформації України спільно з Офісом з розвитку підприємництва та експорту — державною установою, яка відповідає за розвиток та підтримку українського підприємництва на внутрішньому та зовнішніх ринках.

Платформа створена для того, аби підприємці знайшли необхідну інформацію для відкриття та розвитку бізнесу на одному ресурсі та корисна усім українцям, що лише планують розпочати власну справу, а також підприємцям, які вже розвивають бізнес та потребують допомоги.

Платформа Дія.Бізнес у форматі one stop shop дає можливість знайти всю необхідну інформацію для заснування та розвитку власної справи, а саме:

довідник для підприємця, бізнес-ідеї, шаблони необхідних юридичних документів для відкриття бізнесу, кейси українських підприємців, актуальні новини, безкоштовні онлайн- та офлайн-консультації, Національна онлайн-школа для підприємців, виставки в онлайн-форматі, віртуальний центр Дія.Бізнес, експортний напрям Дія.Бізнес, маркетплейс фінансових можливостей для бізнесу, аналітика стану українського бізнесу, платформа для залучення імпаکت-інвестування та інші ініціативи.

Дізнайтесь, як заснувати власне підприємство, правильно вести бухгалтерську звітність, скласти фінансовий план, отримати фінансування на розвиток своєї бізнес-ідеї, просувати продукт і управляти командою є можливість у форматі освітніх серіалів[1].

На сьогоднішній день на платформі вже доступно 13 безкоштовних освітніх курсів, серед яких:

- **Належна обачність щодо прав людини під час війни**--освітній курс, що має на меті розглянути особливості застосування процедури поглибленої належної обачності щодо прав людини в умовах збройного конфлікту, а саме: як інтегрувати цю процедуру до діяльності компанії та в яких умовах її варто застосовувати.

УДК 338.009.12/334.012.34

T65

МАТЕРІАЛИ

I Всеукраїнської науково-практичної конференції

ТРАНСФОРМАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ В ЕКОНОМІЦІ: ВІД КОНКУРЕНЦІЇ ДО КООПЕРАЦІЇ

(м. Хмельницький, 26 жовтня 2023 р.)

Електронне видання

Відповідальна за випуск:

Наталія САПОТНИЦЬКА

T65 Трансформаційні процеси в економіці: від конкуренції до кооперації. *Матеріали I Всеукраїнської науково-практичної конференції*, м. Хмельницький, 26 жовтня 2023 р. / редкол.: Ю.В. Телячий (гол.) та ін. Хмельницький : ХКТЕІ, 2023. 391 с.